

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๙๘๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๙๘๕๕ ๑๖๗๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๑๐๗,๘๓๑ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒,๙๗๐,๑๑๖ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒,๕๔๗,๒๓๖ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๕๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๐๓,๓๑๐ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

- ๒.๑.๑ หนองหัวคำ พื้นที่ระบาด ๒๔ จังหวัด จำนวน ๙,๗๘๖.๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๘๓๗.๔๐ ไร่) แบ่งเป็น

- (๑) การทำลายระดับน้อย จำนวน ๖,๙๗๓.๗๕ ไร่ (๗๑.๒๖%)
- (๒) การทำลายระดับปานกลาง จำนวน ๒,๗๙๖.๒๕ ไร่ (๒๓.๔๖%)
- (๓) การทำลายระดับรุนแรง จำนวน ๕๑๖.๔๐ ไร่ (๕.๓๘%)

- ๒.๑.๒ แมลงดำหานาม พื้นที่ระบาด ๒๖ จังหวัด จำนวน ๒๒,๖๙๔.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๒,๗๐๗.๗๕ ไร่) แบ่งเป็น

- (๑) การทำลายระดับน้อย จำนวน ๙,๖๗๓.๗๕ ไร่ (๓๘.๐๔%)
- (๒) การทำลายระดับปานกลาง จำนวน ๑๓,๘๑๖.๔๐ ไร่ (๖๐.๙๗%)
- (๓) การทำลายระดับรุนแรง จำนวน ๒๒๔.๔๐ ไร่ (๐.๙๙%)

- ๒.๑.๓ ตัวงเรด พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๗,๙๘๔ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๕.๔๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘,๐๐๙.๔๐ ไร่)

- ๒.๑.๔ ตัวงวง พื้นที่ระบาด ๓๓ จังหวัด จำนวน ๑,๒๐๘.๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๒๐๒.๔๐ ไร่)

- ๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๒,๖๐๑.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๕๙๗.๗๕ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- ๒.๒.๑ ตัวงเรด พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๒,๐๙๙.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๐๘๔.๗๕ ไร่)

- ๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๘๕๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๔๔ ไร่)

๒.๓ ศัตรูทางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๒๐๖ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๒๐๗ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๗๘๘,๕๒๒.๘๙ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๗,๔๘๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๙๖,๔๕๑.๘๙ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเพื่อทำลายทิ้งออกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพีช (ศทอ.)

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแทนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหานามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพีช (ศทอ.)

๓.๑.๖ ใช้กำดักพิโรโนน ใช้ตาข่ายตักจับด้วงแรด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำก่องล่อโดยใช้เชื้อรามะต้าไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงวงในระยะตักเดี้ด และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในข้าวโพดมะพร้าวทำให้การพ่นสารสารฆ่าไรไม่สามารถถอนตัวได้โดยตรง ตั้งนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจันจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรโดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้

- โพพราร์ไกเกอร์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๒)
- อะมิทรราช ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๙)
- กำมะถันผง ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น
- ไฟริดาเบน ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๒๑)

๓.๑.๘ การใช้สารเคมีควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

- กรณีมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า ๑๒ เมตรขึ้นไป ห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ใช้สารอีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๔๒% อีซี เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าวอัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยใช้สว่านเจาะรูให้อุ่นลงประมาณ ๔๕ องศา จำนวน ๒ รู ให้ตรงข้ามกันเจาะรูให้ลึก ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกสว่าน ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงลงไปรูละ ๑๕ มิลลิลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้นานมากกว่า ๓ เดือน

- กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร รวมทั้งมะพร้าวกะทิ มะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรง และไม่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ่นทรงพุ่มด้วยสารฟลูอบนไดอะไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี อัตรา ๕ กรัม หรือ คลอแรนทรานิลโพรล ๕.๑๗% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ สปินโนนแซด ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในสวนมะพร้าวที่มีการเลี้ยงผึ้ง) หรือ ลูเพนนูรอน ๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกุ้ง ไม่ควรใช้บริเวณที่มีการเลี้ยงกุ้ง) โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง

ตามอัตราที่กำหนดผสมน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั่งพืชบริเวณใต้ใบ ๑ - ๒ ครั้ง ควรใช้เครื่องยนต์พ่นสารที่สามารถควบคุมแรงดันได้ และมีแรงดันไม่น้อยกว่า ๓๐ บาร์ กรณีที่มีการปล่อยแทนเบียน ให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ ๒ สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแทนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนองหัวดำมะพร้าว สามารถใช้วิธีการนี้ได้เช่นเดียวกัน

๓.๒ การควบคุมศัตรูป่าล้มน้ำมัน

๓.๒.๑ รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษชาพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กำดักฟิโรไมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามเอตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อรามเอตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอาชักษาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยและระยะตัวหนอง

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อร่าตโรคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากรขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากรขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคุกคิว ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแควเดียวกันข้างละ ๒ ตัน และกีกกลางระหว่างแควข้างเคียงกับแควถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของรากซึ่งจะชุดลอกคุกคิวปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อร่าตโรคเดอร์มา นีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากรขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากรขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพร์พิโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่otอัน ราดบริเวณที่เป็นโรครากรขาว

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เปโนมิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพร์ปิเนป หรือ แมนโคเชป หรือ คลอร์โรไนล ยัตราช ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- ไฮคาโนโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โปรดิโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทรโอฟานเดเมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้เย็นตัน ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนองหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และด้วงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนองหัวดำ ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากรขาว และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด และด้วงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคหน้ายางแห้ง และโรคใบร่วง

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด หนอนกินจิ้น และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ด้วงกุหลาบ โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

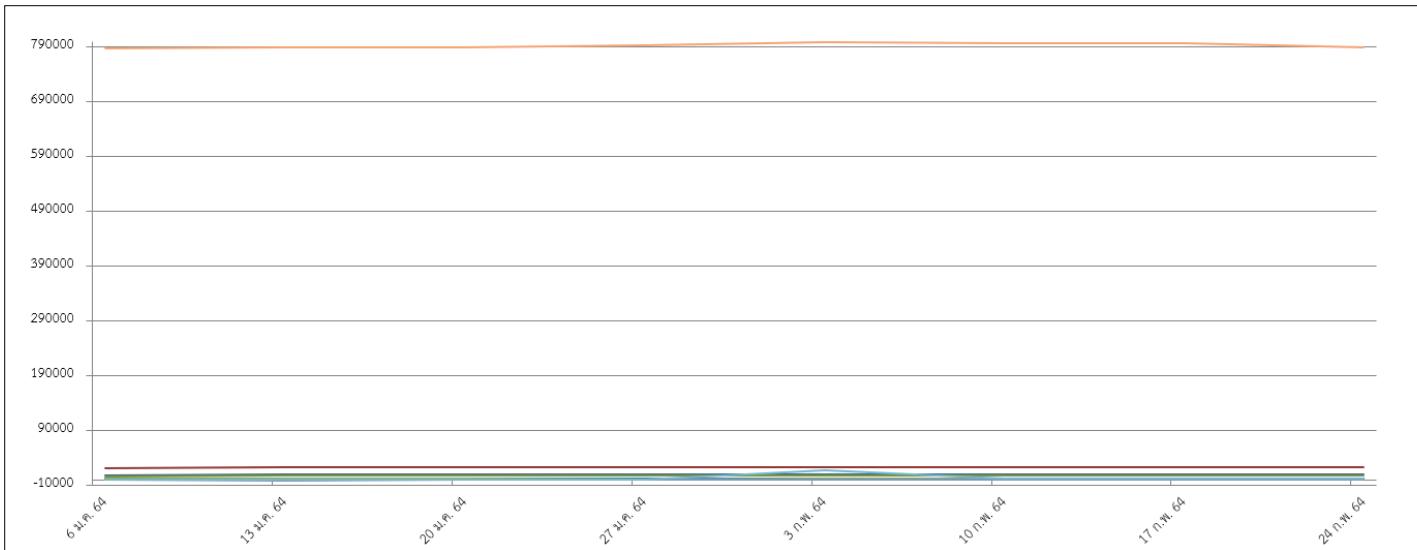
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด หนอนกินจิ้น และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด และด้วงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ หนอนหน้าแมว ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรคเส้นดำ และโรครากขาว

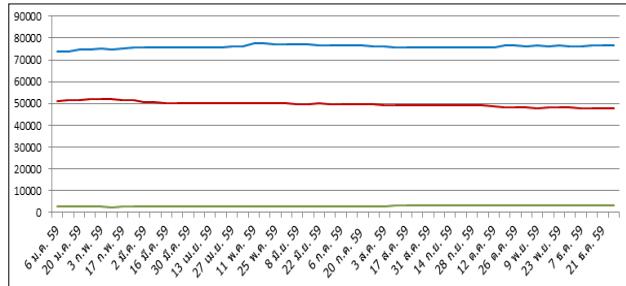
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาครวมทั้งประเทศ

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๗๘๖.๕๐ ไร่
- แมลงคำหนานม - มะพร้าว ๒๒,๖๙๔.๗๕ ไร่
- ด้วงแรด - มะพร้าว ๗,๙๘๔ ไร่
- ด้วงงวง - มะพร้าว ๑,๒๐๙.๕๐ ไร่
- ไรสีขามะพร้าว - มะพร้าว ๒,๖๐๑.๗๕ ไร่
- ด้วงแรด - ปาล์มน้ำมัน ๒,๐๘๙.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๘๕๙ ไร่
- โรครากรขาว - ยางพารา ๑,๒๐๖ ไร่
- โรคใบร่วง - ยางพารา ๗๘๘,๙๖๒.๘๙ ไร่

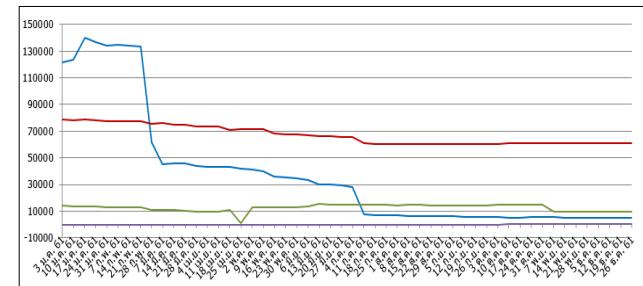
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของคัตตุรุมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

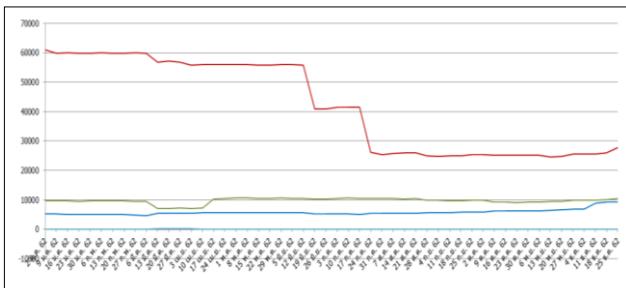
ปี ๒๕๕๙

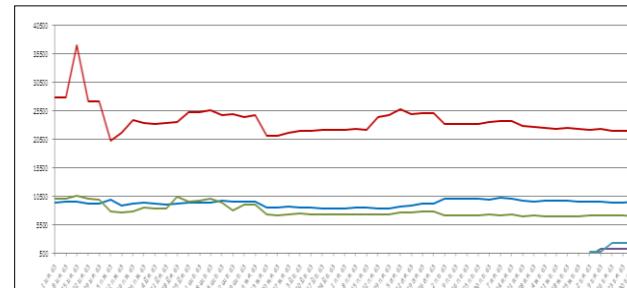
ปี ๒๕๖๐

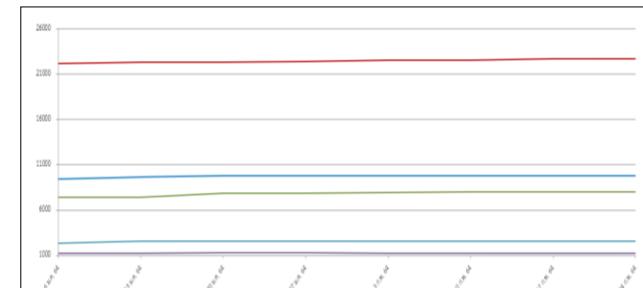
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

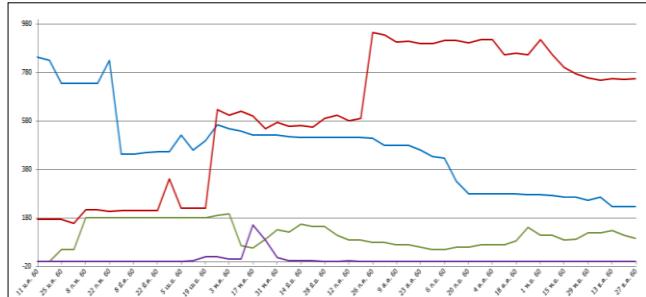
ปี ๒๕๖๓

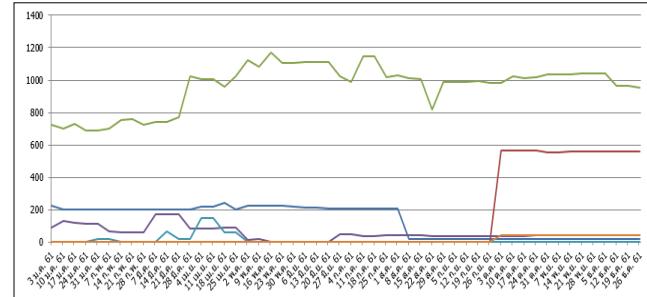
ปี ๒๕๖๔

- แทนหัวด้า ๕,๗๘๖.๔๐ ไร่
- แมลงดำหนาม ๒๒,๖๙๔.๗๕ ไร่
- ด้วงเรด ๗,๙๘๔ ไร่
- ด้วงวง ๑,๒๐๘.๕๐ ไร่
- ไรสี่ขาหมาพร้าว ๒,๖๐๑.๗๕ ไร่

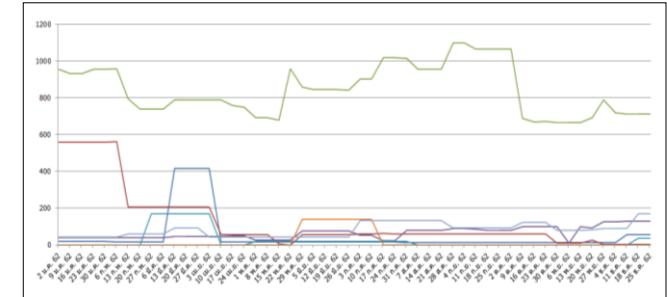
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปัลม์ม้ามัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

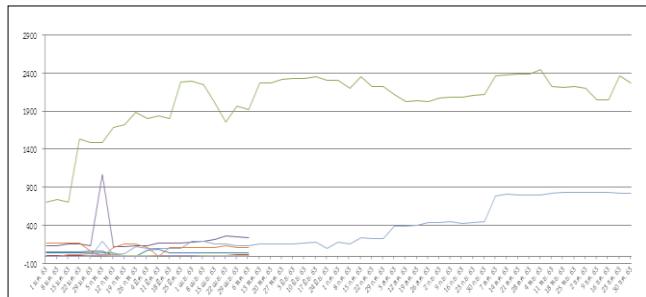
ปี ๒๕๖๐

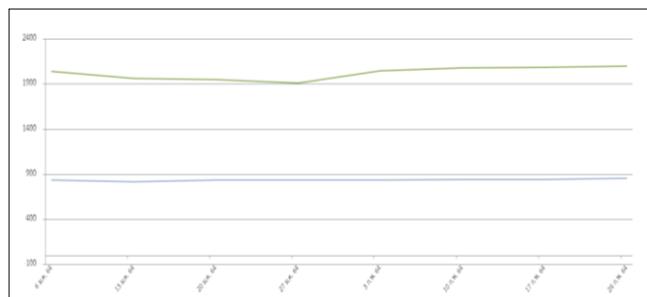
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

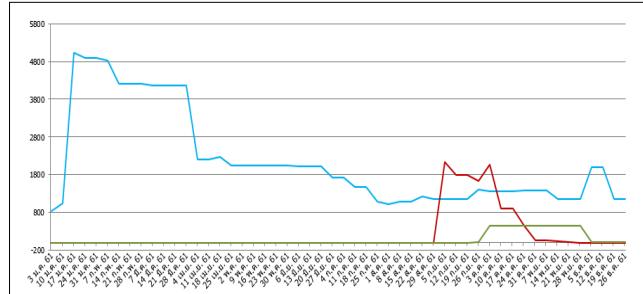
ปี ๒๕๖๔

— ด้วยราด ๒,๐๙๙.๗๕ บ./ก.g.
— โภคจำต้น嫩 ๘๕๙ ไร

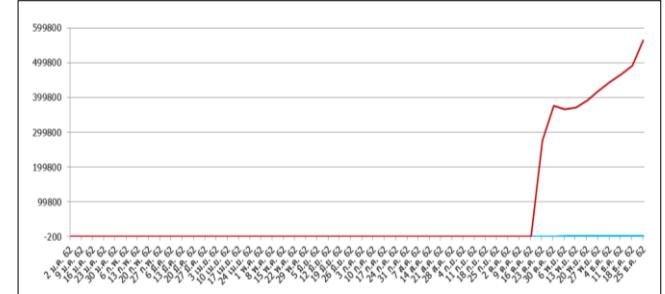
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูย่างพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

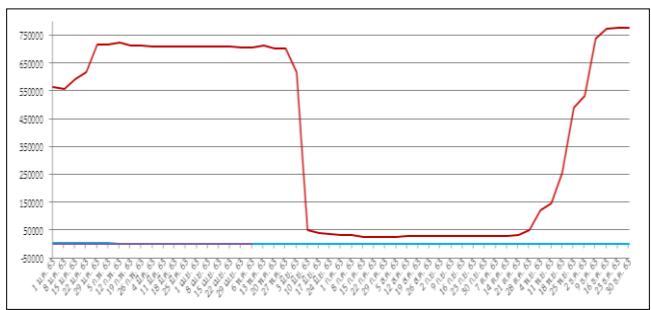
ปี ๒๕๖๐

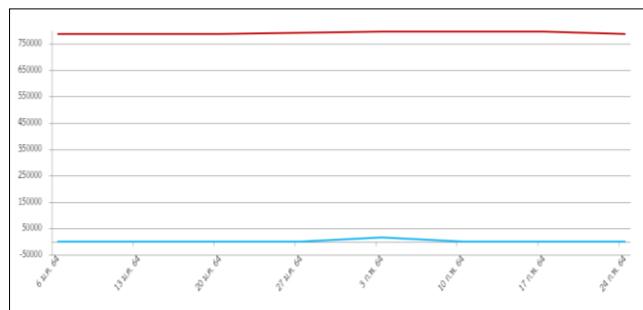
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

— โรค rakuya ๑,๒๐๖ 例
— โรคบีร่วง ๗๘๘,๙๖๒.๙๙ 例